

ŠKOLNÍ
A VÝCVIKOVÉ
ZAŘÍZENÍ

švz

HASIČSKÉHO
ZÁCHRANNÉHO
SBORU

ČESKÉ REPUBLIKY

Název předmětu

NEODKLADNÁ ZDRAVOTNICKÁ POMOC

27.2.-9.3.2012 BRNO

Polohování provádíme za účelem:

- doplnění léčby
- zlepšení stavu postiženého
- předcházení komplikací
- úlevy a pohodlí postiženého

Je důležité naučit se používat správnou polohu pro daný typ poškození zdraví.

Zotavovací poloha (Euro poloha, stabilizovaná poloha, Rautekova zotavovací poloha)

Použití:

- **při bezvědomí se zachováním dýchání a krevního oběhu**
- **zajišťuje průchodnost dýchacích cest**
- **umožňuje dostatečnou cirkulaci krve v oběhu**
- **předchází možnosti aspirace zvratků**
- **v tísni je možno postiženého krátkodobě opustit (přivolání pomoci)**

Uložení na pravý či levý bok volíme podle přidružených poranění.

- **úraz hrudníku = na poškozenou stranu**
- **otevřená rána na hlavě = na zdravou stranu**
- **krvácení z ucha = na krvácející ucho**
- **těhotná žena = na levý bok**

Úlevová poloha pro těhotné

Protišoková poloha

- *poloha rovně na zádech, dolní končetiny zvýšeny asi o 50cm*

Použití:

- při náhlém kolapsu
- při šokovém stavu nebo pravděpodobnosti jeho rozvoje
- při resuscitaci
- při větší krevní ztrátě

Při této poloze dochází k přesunu krve z dolních končetin do malého krevního oběhu (srdce, plíce, mozek) a k zlepšení žilního návratu.

Pokud je postižený zároveň v bezvědomí, je nutno hlídat průchodnost dýchacích cest, myslet na možnost aspirace zvratků = zvážít, zda není vhodnější poloha stabilizovaná

Autotransfuzní poloha

- vleže na zádech, dolní končetiny zvednout co nejvýše

Použití:

- velká krevní ztráta, resuscitace
- stejný princip jako u protišokové polohy, jen s větším efektem

Poloha v sedě/polosedě (Fowler – polosed)

Použití:

- veškeré dýchací potíže, jak interního charakteru, tak i vzniklé při úrazech hrudníku
- při této poloze nedochází k útlaku bránice orgány břicha a je uvolněný hrudník = snazší dýchání.

Jen u pacientů při vědomí!

Poloha při NPB

- vleže na zádech s mírně podloženou hlavou a pokrčenými koleny (podložit) s opřením chodidel o pevnou podložku

Použití:

- náhlé bolesti břicha
- poranění břicha bez rozvoje šoku
- úrazy pánve

Při této poloze dochází k uvolnění napětí břišní stěny = úleva bolesti

Poloha na břiše

- vleže na břiše s podložením čela, ramen a kyčlí tak, aby obličej, hrudník a břicho zůstaly volné

Použití:

- poranění obličeje bez zajištění dýchacích cest u pacientů v bezvědomí

Poloha při mozkoleděčném poranění

- rovně na zádech, hrudník a hlava mírně zvýšeny, hlava se nezaklání ani nerotuje

Použití:

- při mozkoleděčných poraněních, které nejsou doprovázené šokem a bezvědomím

Transport

- při vážných poškozeních zdraví, **pokud to není nutné netransportujeme**, ale soustředíme se na vyšetření, ošetření a zajištění postiženého na místě příhody
- **zajistíme a vyčkáme odborného transportu** složek Integrovaného záchranného systému

Nutný transport

Jedním zachráncem:

- (náročné, nevhodné – pouze na krátkou vzdálenost):
- odnesení v náručí
- odvěčení
- odnesení přes rameno
- odnesení na zádech

Dvěma a více zachránci:

- stolička ze čtyř rukou
- stolička ze dvou rukou
- podélné odnesení
- transport na sedačce, židli
- transport pomocí nosítek
- transport na dece, plachtě, atd.

Při používání transportních prostředků dbáme na důsledné přifixování postižených proti spadnutí.

Transportní prostředky

Transportní prostředky

Scoop rám, nosítka

Scoop rám

- Nejšetrnější způsob „nabrání“ raněného z prostoru vzniku úrazu
- ideální k přenesení na vakuovou matraci
- můžeme použít v podstatě vždy

Nastavení velikosti rámu

Rozpojení rámu

Podsunutí rámu

Šetrné“ naložení“ raněného

Spojení rámu

o.k.

Vakuová matrace

- Podezření na poranění páteře
- Poranění páteře
- Zlomeniny dolních končetin, pánve
- Můžeme použít v podstatě vždy

Alternativní způsoby použití dlahy Spencer

jako dlaha u zlomenin pánve

jako dlaha u zlomenin
dolních končetin

fixace dítěte

Transportní plachta

- určeno k přenášení ve stísněných prostorech (schodiště, půldomek)
- nosnost transportních vyprošťovacích plachet je 140 kg

Vanová nosítka Spencer

- vhodná na transport v obtížném terénu
- doporučená kombinace s vakuovou matrací
- možnost tažení „jako sáně“

Nosítka SKED

- určeno pro transport v nepřístupném terénu

- pro transport z výšek, hloubek
- vždy s použitím vakuové matrace
- možnost tažení „jako sáně“

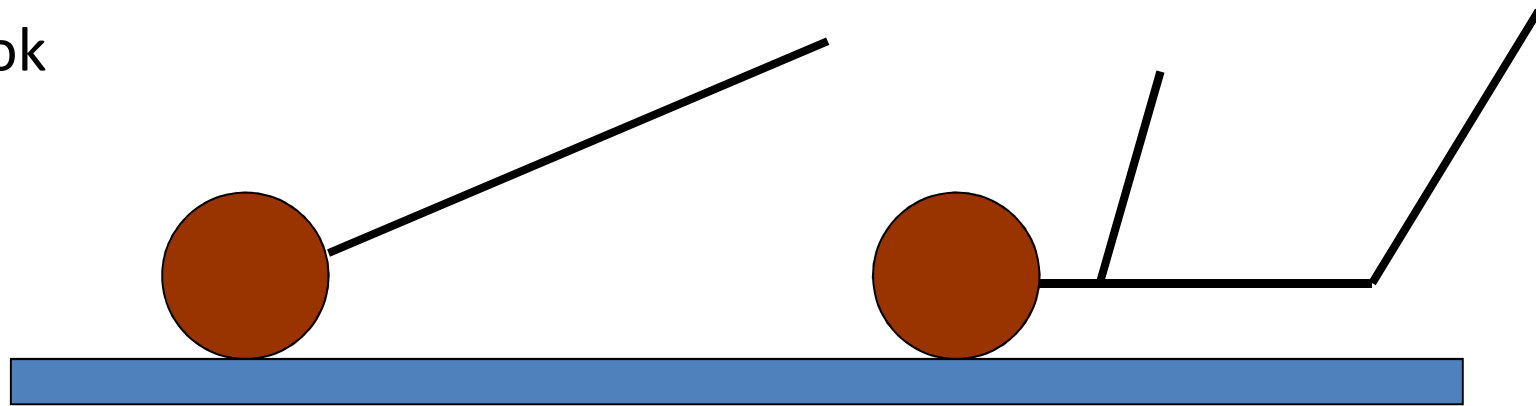
Transportní nosítka

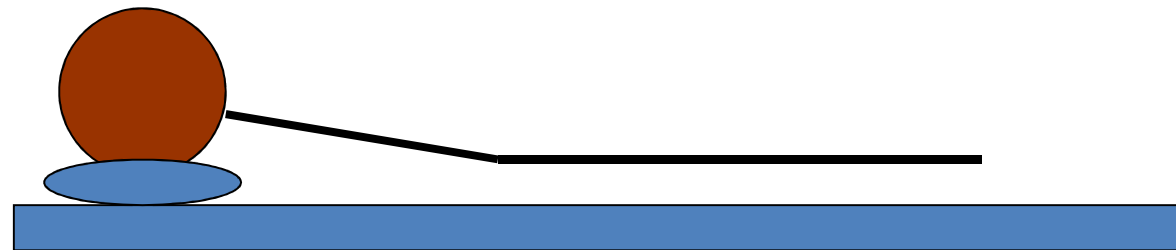
Transportní polohy

- Správná poloha je nedílnou součástí ošetření postiženého

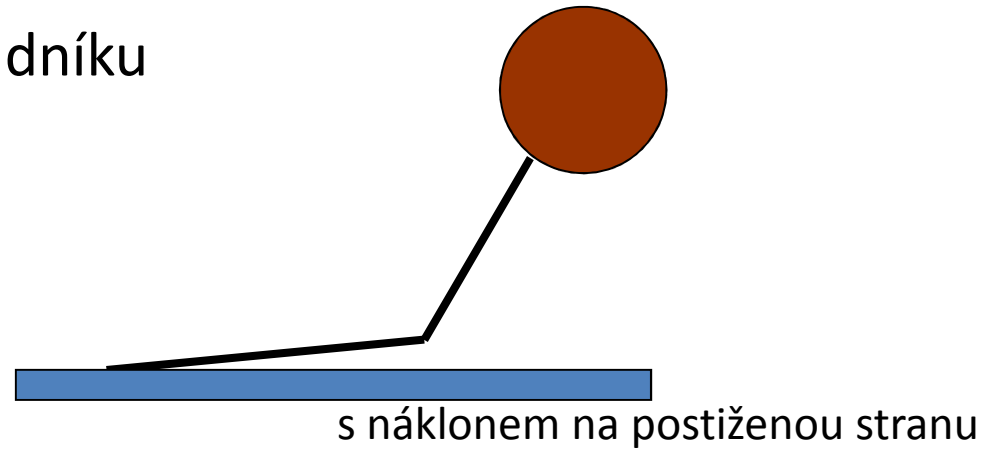
Šok

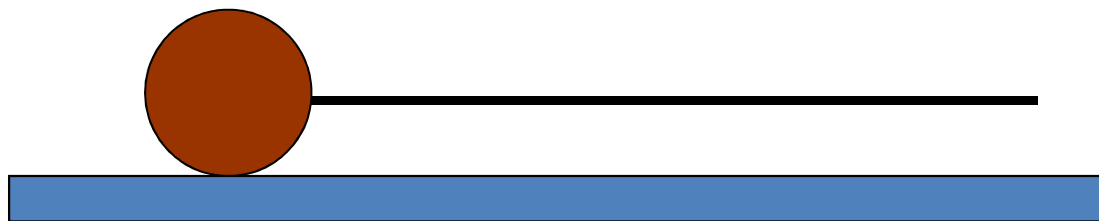
Poranění hlavy

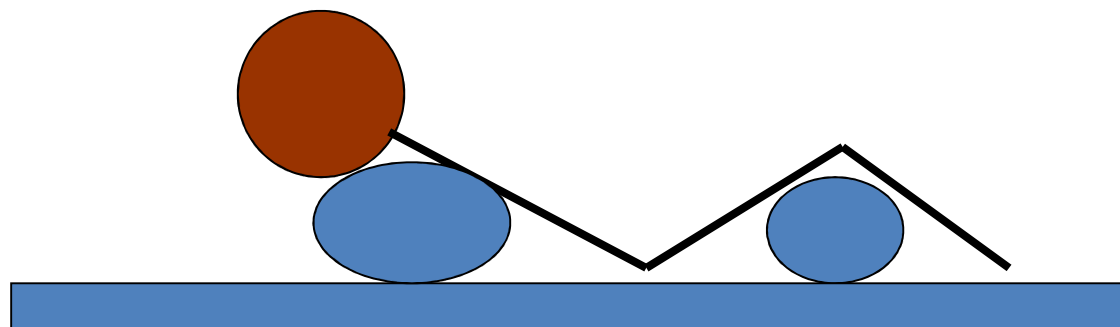
Poranění hrudníku

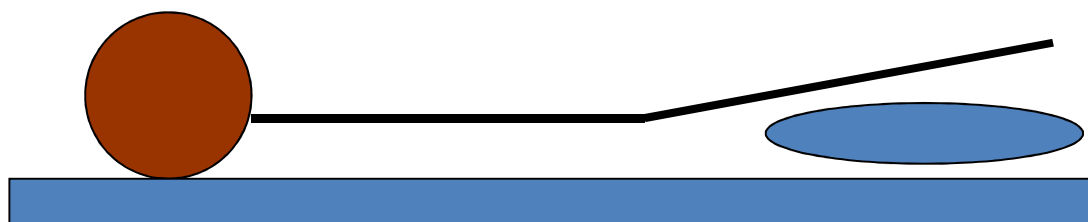
Poranění páteře

Poranění dutiny břišní

Poranění dolních končetin

Prostředky pro znehybnění

- Hlava, krk - *fixační krční límec*
- *vakuová matrace*

- Horní, dolní čelist - *prakový obvaz*
- *krční límec*

- Lopatka, klíční kost - *závěs v trojcípém šátku*
- *vakuová matrace*
- *poloha v sedě*

- kosti paže, předloktí - *vakuové dlahy*
 - *fixace paže k hrudníku*
 - *mírné zvednutí končetiny*
 - *závěs v trojcípém šátku*

- **Žebra** - *fixace elastickým obinalem*
 - *poloha v polosedě s náklonem na poraněnou stranu*

- **Pánev** - *scoop rám*
 - *vakuová matrace*
 - *stažení prostěradlem*
 - *zádový korzet Spencer*

- Stehenní kost - *vakuová dlaha, matrace*
 - *nouzově fixace zdravé a zlomené končetiny*
 - *zvednutí postižené končetiny*

- Kosti bérce, nártu - *vakuová dlaha, zvednutí*
 - *použití dlah (kramerovy, improvizované)*

- Páteř

Krční límec

Scoop rám

Korzet SPENCER

Vakuová matrace

Schéma nasazení krčního límce

1. Fixace hlavy rukama

Posouzení velikosti

Pokud je to možné
odhalte raněnému krk
pro lepší lepší stabilitu

- Krční límec podsuneme za krk z pravé strany raněného
- Pravou rukou přidržíme za suché zipy

- Levou rukou upravíme límec na hrudníku a pod spodní čelistí
- Utáhneme pomocí suchých zipů

Alternativní způsoby použití korzetu SPENCER

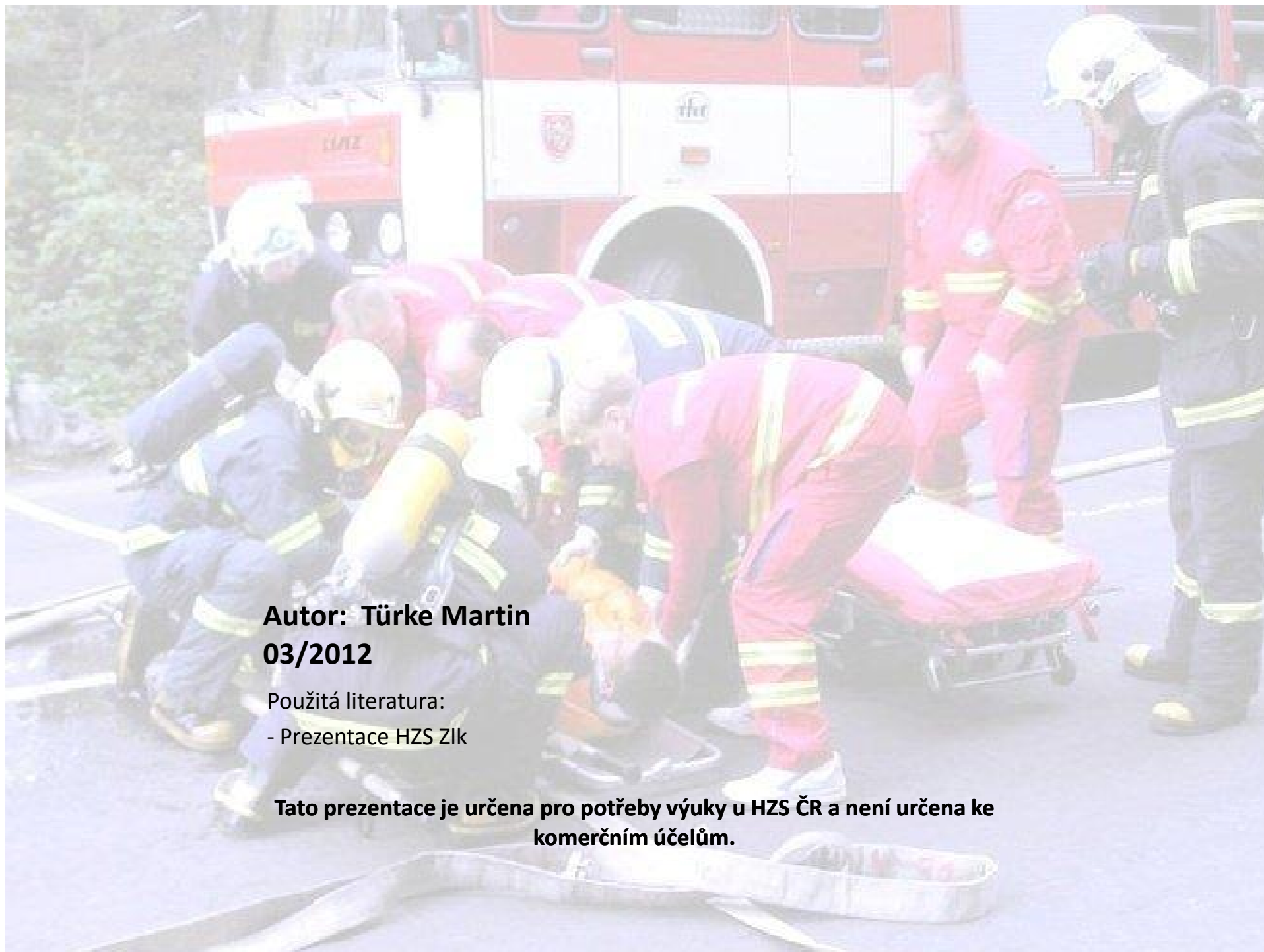
jako dlaha u zlomenin pánve

jako dlaha u zlomenin dolních končetin

fixace dítěte

**Autor: Türke Martin
03/2012**

Použitá literatura:
- Prezentace HZS Zlk

**Tato prezentace je určena pro potřeby výuky u HZS ČR a není určena ke
komerčním účelům.**